

Poliisin näkökulma liikenneturvallisuuuteen ja -valontaan

Auto- ja liikennetoimittaja ry. seminaari
12.11.2015

Poliisitarkastaja Pasi Kemppainen, Poliisihallitus/Poliistoimintayksikkö/Liikenneturvallisuus

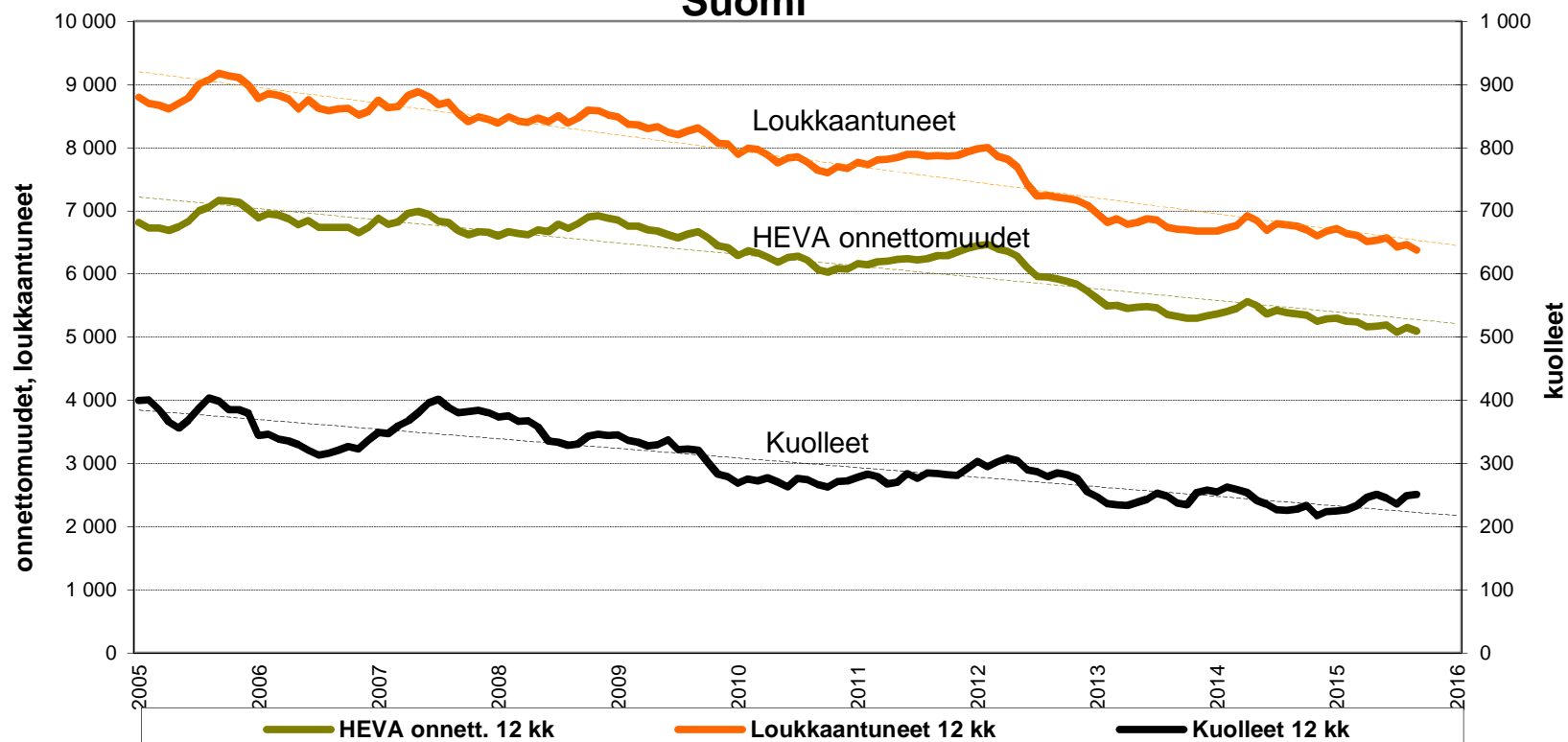
Esityksen sisältö

- Suomen ja Euroopan liikenneturvallisuus
- Euroopan liikennepoliisiverkosto TISPOL
- Suomen poliisin toimet liikenneturvallisuuden varmistamiseksi
- Tulevaisuuden pohdintaa

Suomen liikenneturvallisuustilanteesta

Lähde: Tilastokeskus

HEVA: onnettomuudet, loukkaantuneet ja kuolleet (kpl) edellisen 12 kk:n aikana Suomi

Mihin Suomi sijoittuu EU:n liikenneturvallisuuskartalla?

Vuonna 2014 EU:ssa

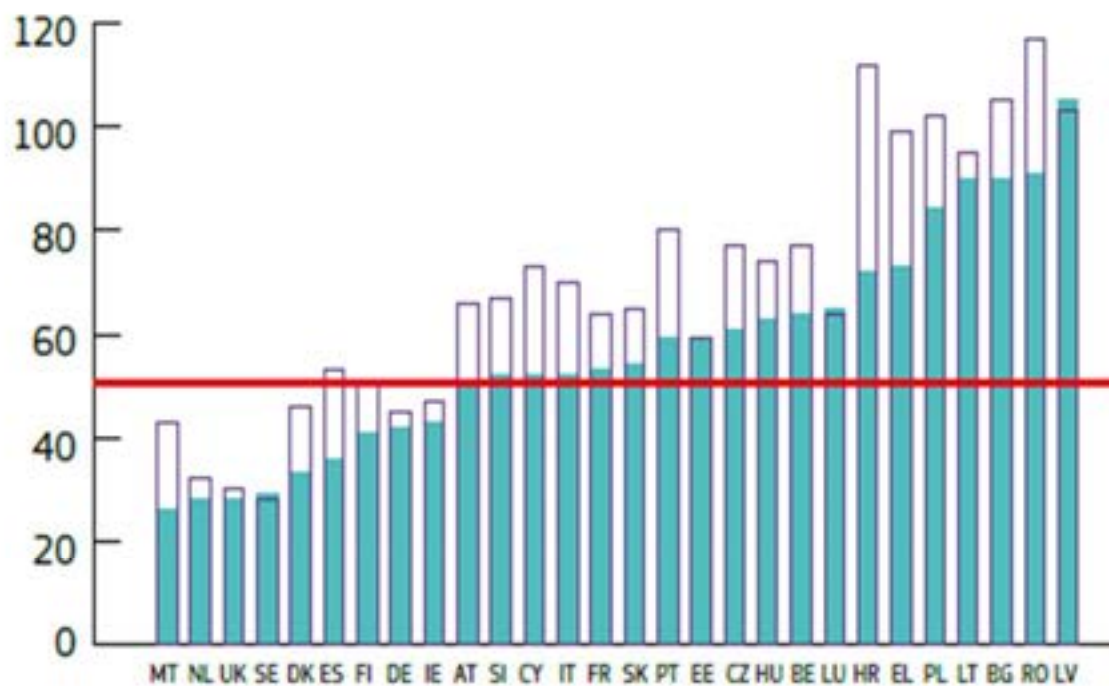
- 25, 964 kuolemaa
- 203,500 vakavaa

loukkaantumista

(loukkaantumistiedot 23 maasta)

Kuolleita / miljoona asukasta 2010 / 2014

FATALITY RATE PER MEMBER STATE FOR 2010 AND 2014

2014			
MT	26	SK	54
NL	28	PT	59
UK	28	EE	59
SE	29	CZ	61
DK	33	HU	63
ES	36	BE	64
FI	41	LU	65
DE	42	EL	72
IE	43	HR	73
AT	51	PL	84
SI	52	LT	90
CY	52	BG	90
IT	52	RO	91
FR	53	LV	105
	EU		51

■ 2014 □ 2010 — EU 2014

Source: CARE (EU road accidents database).

Kuolleita / miljoonaa asukasta EU 2014

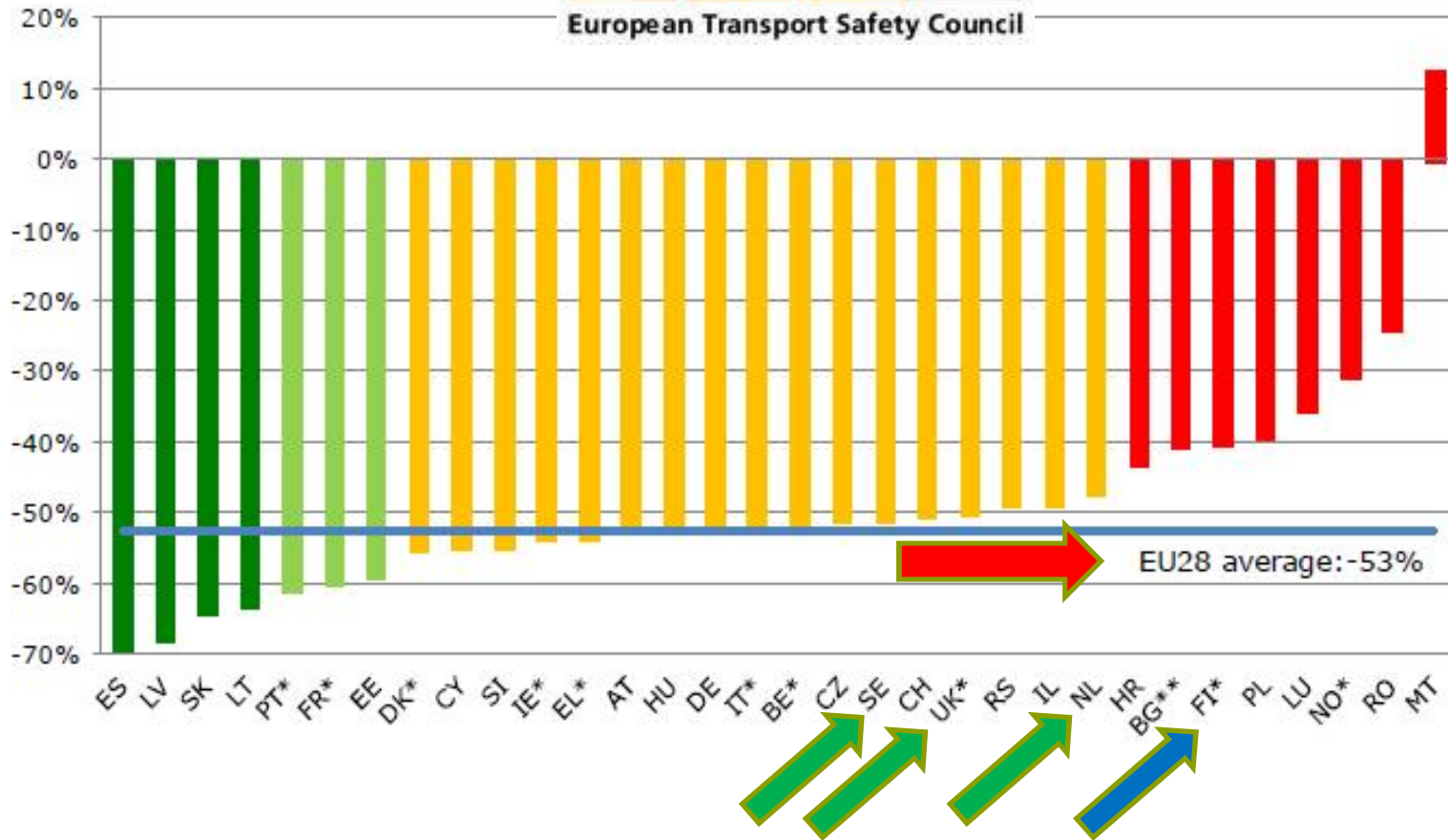
ROAD FATALITY RATES 2014

% change in Road Deaths in Europe between 2001-2013 – 53%

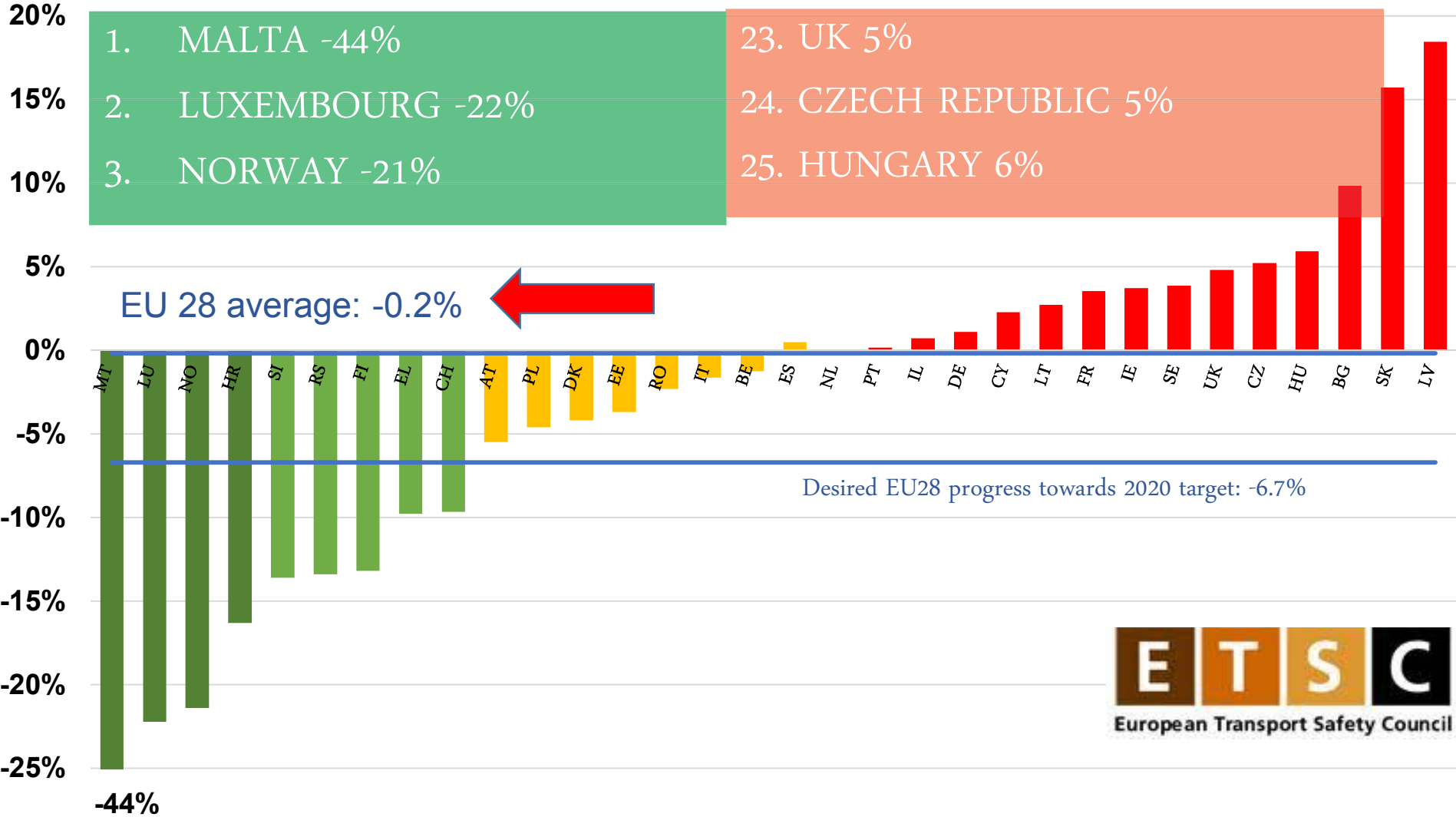

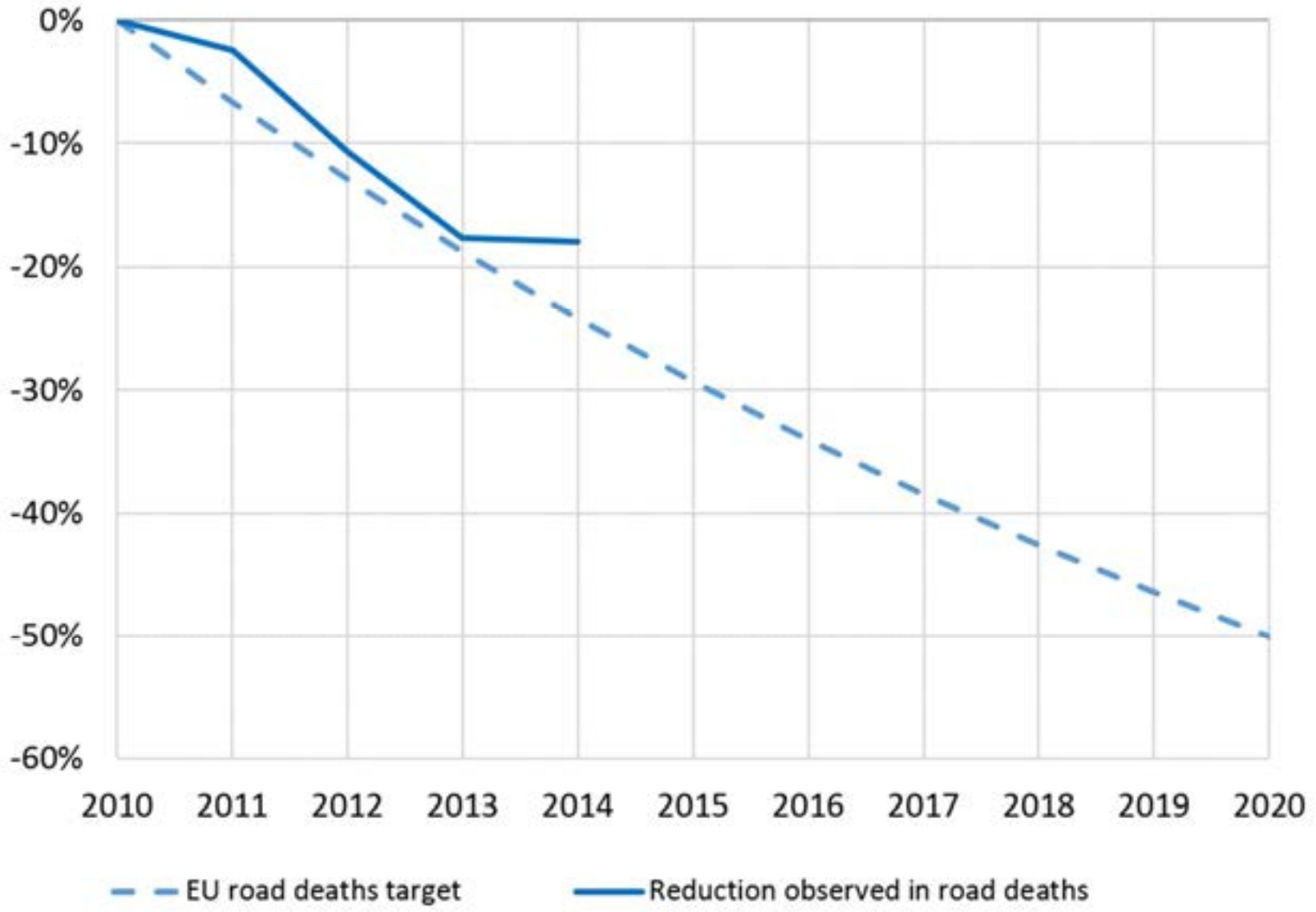
European Transport Safety Council

% CHANGE IN ROAD DEATHS 2013-2014

History of TISPOL

- TISPOL was formed in 1996 to exchange traffic information between Europe's capital cities. Hence **T**raffic **I**nformation **S**ystem **POL**ice
- This was extended to national Traffic Police services in the year 2000 to improve road safety and law enforcement on the roads of Europe
- TISPOL became a legal entity with articles of association under British Company law to receive subvention funding from the European Commission Directorate DG TREN (now DG MOVE)
- TISPOL in process to develop new business model, decisions will be taken in 2016 and possible new model will start in 2017

30+1 TISPOL Members

Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom, (Serbia/observer status)

TISPOL Strategic Objectives

- Strategic objectives
  - Safe
  - Secure
  - Effective
  - Efficient

See TISPOL STRATEGIC PLAN 2015-2017 www.tispol.org

- [TISPOL Corporate Video](#)

Freedom, Security and Justice

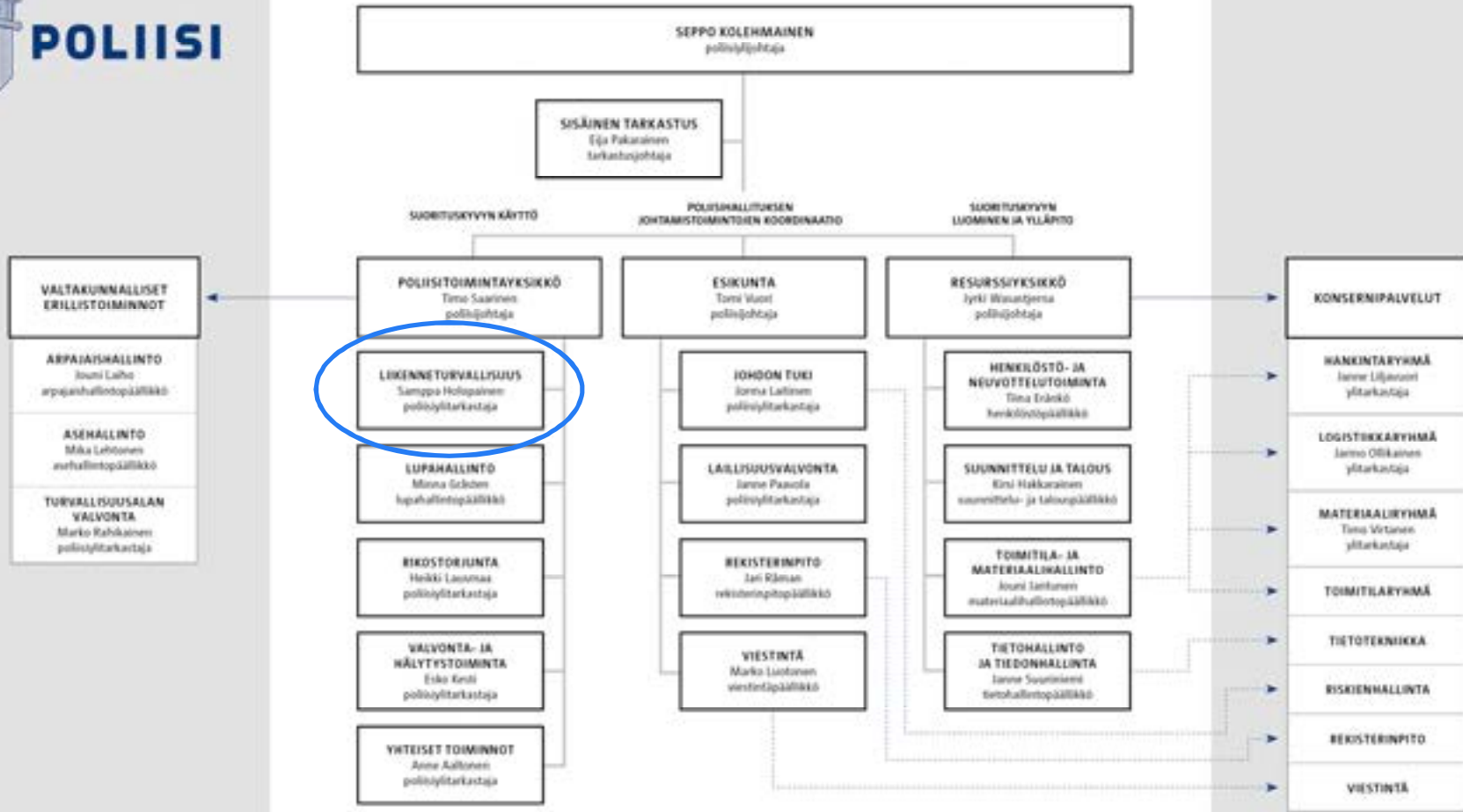

Suomen poliisin liikenneturvallisuuustyöstä

Poliisihallitus

POLIISILAITOKSET

HELSINKI Lasse Aapio poliisipäällikkö	HÄME Tapio Saarni poliisipäällikkö	ITÄ-SUOMI Taru Huokko poliisipäällikkö	ITÄ-OSASTO Eero Rantala poliisipäällikkö	KARUNKI-SUOMI Ossi Lähdenmäki poliisipäällikkö	LAPPI Matti Kallio poliisipäällikkö	LÖNNÄ-SUOMI Tapio Huhtanen poliisipäällikkö	ETELÄ-OSASTO Jari Luokko poliisipäällikkö	PUHJ Sauli Kukka poliisipäällikkö	POHJANMAA Risto Lemmi poliisipäällikkö	SATA-SUOMI Markku Luoma poliisipäällikkö
--	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---

VALTAKUNNALLISET YKSIKÖT

KESKUSKIRJOPOLISI Robin Lindt päällikkö	POLISIAMMATTI-KORKEAKOULU Kimmo Hämberg rehtori	SUOJELUPOLISI Antti Peltari päällikkö
--	--	--

Tulossopimus 2015 ja TTS 2016-2020

- Varmistetaan toimenpiteet, joilla kyetään säilyttämään v. 2014 toiminnan tason kiireellisissä hälytystehtävissä, rikostorjunnan painopistealueilla sekä *liikenneturvallisuu*styössä. Poliisi panostaa strategiseen analyysiosaamiseen ja siihen liittyvien työvälineiden kehittämiseen.
- *Liikenneturvallistyt*ötä kehitetään edelleen uuden toimintamallin (Road Policing) mukaisesti ja sen vaikuttavuutta lisätään. Uusiin *liikenneturvallisuu*utta vaarantaviin ilmiöihin puututaan suunnitelmallisesti.
- Vuonna 2015 Liikennevalvonnan HTV tavoite 602, josta raskas liikenne 54 HTV

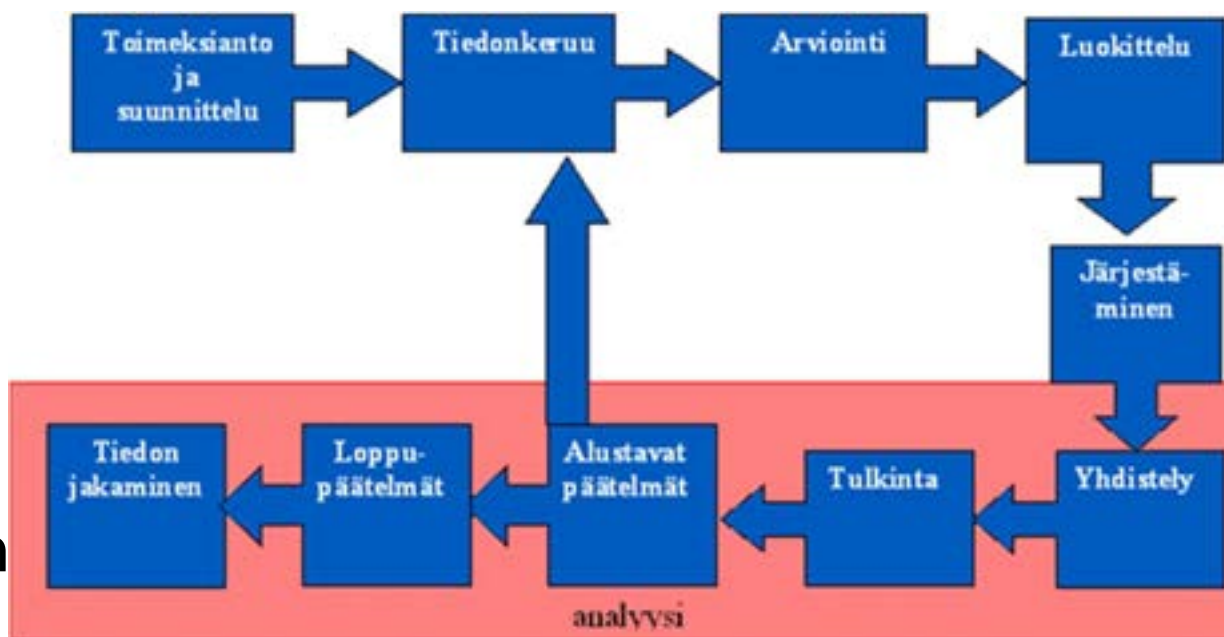
Tulossopimus 2015 ja TTS 2016-2020

- Priorisoidaan resurssien kohdentaminen kiireellisten hälytystehtävien hoitamiseen, rikostorjunnan keskeisimmille painopistealueille sekä *liikenneturvallisuustyöhön*. Poliisi keskittyy määrittelemiinsä ydintoimintoihin.
- Laajennetaan ja kehitetään automaattista *liikennevalvontaa* ja sen toteuttamistapoja ja hyödynnetään uusia teknisiä valvontamuotoja.

Tietojohdoisuuden lainalaisuudet ja tuotteet

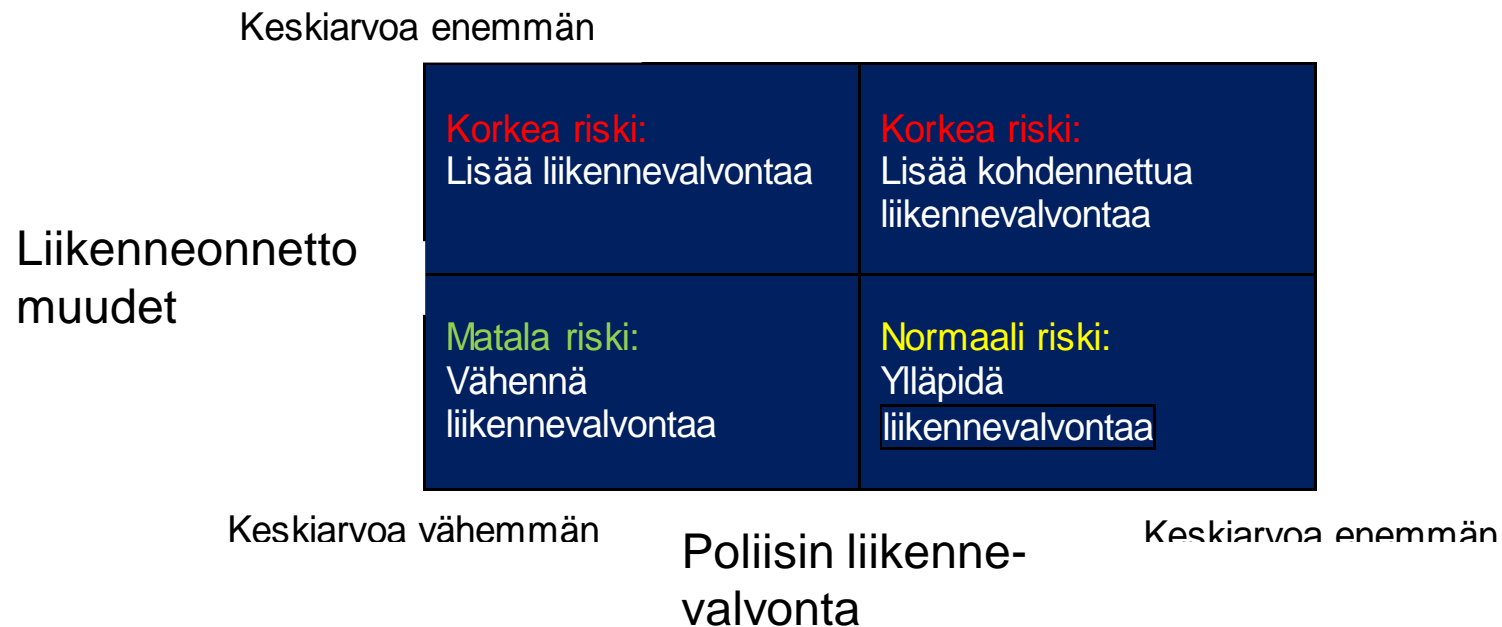
Tuotteet
liikenneturvallisuuden
vastuualueella

- Vuosi- ja kausisuunnitelmat
- Kuukausiseuranta
- Vaikuttavuusarvio kvartaaleittain poliisin ylimmälle johdolle

Liikennevalvontaa tukeva tilannekuva

- Poliisin liikenneturvallisuustyön kova ydin on liikennevalvontatoiminta ja se pitää kohdentaa analysoitua tietoa hyödyntäen oikeisiin aikoihin ja paikkoihin mahdollistaen toiminnan ennalta estävyys ja vaikuttavuus.

TULOSSEURANNAN TARKASTELUTASOJA

<u>1. taso</u> Liikenneonnettomuudet (Patja/TK)	Henkilövahinko- onnettomuudet	Raskaan liikenteen onnettomuudet	Alkoholi- onnettomuudet
<u>2. taso</u> Työaika (Taimi)	LV:n työaika yhteensä	Raskaan liikenteen valvonnan työaika	RJ-valvonnan työaika
<u>3. taso</u> Valvontasuoritteet (ELS)	LV-suoritteet yhteensä	Raskaan liikenteen suoritteet	Puhalluskokeet
<u>4. taso</u> Liikenne rikokset (Patja)	Liikenne rikokset yhteensä	Raskaan liikenteen rikkomukset	Rattijuopumukset

Poiminta valtakunnallisesta tilannekuvasta Henkilövahinkoihin johtaneet liikenneonnettomuudet 1-9/2015 vrt. 1-9/2014

LIIKENNEVALVONNAN SEURANTA	2014 tammi- syyskuu	2015 tammi- syyskuu	TAVOITE tammi- syyskuu	Poikkeama edelliseen vuoteen (%)	Poikkeama tavoitteeseen (%)
10 Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, kpl*	3 975	3 772	4 046	-5,1 %	-6,8 %
11 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet*	5 000	4 697	vähenee	-6,1 %	vähenee
12 Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet*	165	192	vähenee	16,4 %	ei vähenee
13 Vesiliikenneonnettomuuksissa kuolleet**	32	25	vähenee	-21,9 %	vähenee
14 Henkilövahinkoon johtaneet alkoholionnettomuudet*	428	388	vähenee	-9,3 %	vähenee
15 Raskaan liikenteen onnettomuudet***	2 113	2 001	vähenee	-5,3 %	vähenee

* Lähde: Tilastokeskus; tammi-syyskuun ennakkotieto 22.10.2015

** Lähde: Tilastokeskus; tammi-elokuun ennakkotiedot 24.9.2015

*** Lähde: RikiTrip; kaikki raskaan liikenteen onnettomuudet 23.9.2015 (elokuun tiedot)

- Liikenteessä kuolleiden määrä on kasvanut. Kasvua oli erityisesti henkilöauto- ja suistumisonnettomuuksissa sekä miesten ikäryhmässä 18–24 -vuotiaat.
- Tiivistelmä johtopäätöksistä: Erityishuomiota tulee kohdistaa liikennekuolemien nousun taustalla oleviin tekijöihin (suuret ylinopeudet, nuoret kuljettajat, alkoholi).

Kausitiedotteet 4 x vuodessa

Polisin valtakunnalliset valvontateemat 2015- suunnitelma (POL-2014-14709)

Liikenneturvallisuuden kausitiedote 1 (5.1.–8.3.2015)

Polisihallitus / Poliisitoimintayksikkö
Liikenneturvallisuus

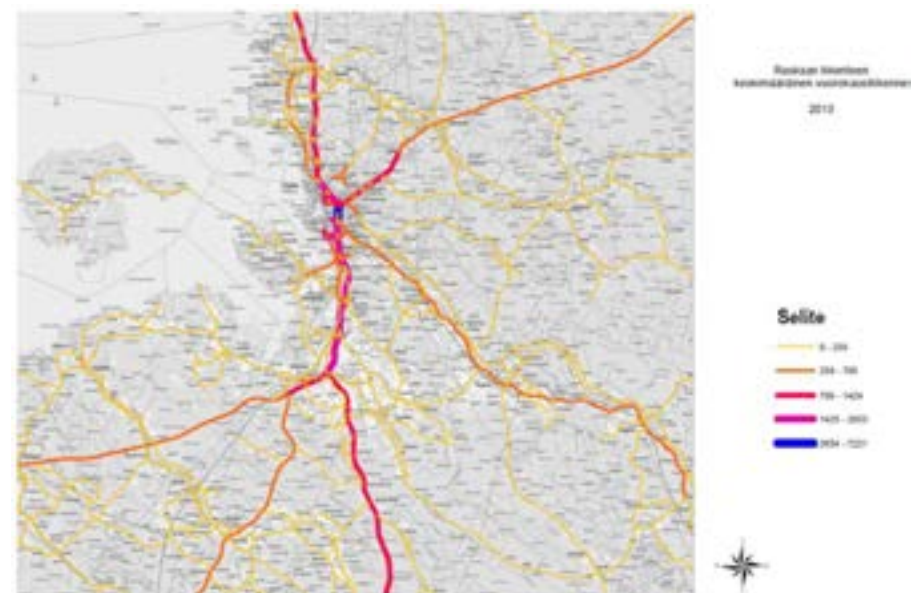

Polisin soveltävä tarkkuusajoneuvo: Evianer Mobile 240
Kuva: Oulun poliisilaitos, Petteri Rautio

- Sisältävät ko. kaudella huomioitavat seikat (talvi, kevät, kesä, syys)
- Ohjausta vaikuttavuusarvioiden pohjalta
- Vinkkejä paikalliselle liikenneturvallisuustyölle
- Kauden aikana toteuttavat operaatiot
- Tietojohtoisuus avainasemassa (Valtakunnallisesta paikalliseen tasoon)

Esimerkkejä sisällöstä

KLO	Poliisi yhtiö							Viikon päivä
	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	lauantai	sunnuntai	
00	140	113	129	163	166	477	562	1 752
01	95	112	115	148	135	514	498	1 617
02	85	79	94	115	145	422	485	1 425
03	67	39	76	94	83	344	408	1 131
04	45	38	58	65	80	280	320	886
05	43	30	59	53	54	148	146	533
06	60	55	85	72	54	98	97	501
07	71	76	76	75	83	103	77	561
08	92	98	79	101	115	131	81	697
09	129	119	132	152	170	171	89	962
10	147	143	143	160	174	242	157	1 166
11	159	165	203	186	223	245	188	1 349
12	168	215	193	247	262	293	223	1 601
13	187	226	214	246	316	363	272	1 824
14	204	242	239	274	321	349	278	1 907
15	254	226	258	272	374	395	311	2 090
16	288	242	322	317	420	418	324	2 331
17	257	317	303	333	409	465	359	2 443
18	242	262	282	329	388	438	324	2 265
19	250	259	309	328	477	426	336	2 384
20	262	248	318	323	476	511	303	2 441
21	222	251	313	292	544	503	263	2 388
22	185	179	218	232	478	528	217	2 044
23	134	145	215	198	492	581	169	1 934
Kelien aika	3 786	3 898	4 413	4 755	6 441	8 452	6 487	38 232

Vaikuttavuusarviot kvartaaleittain poliisin ylimmälle johdolle

- Vertaillaan kuluvaan ja edellistä vuotta
- Taustatekijät ja johtopäätökset
  - yleisestä liikenneturvallisuudesta
  - raskaasta liikenteestä
  - rattijuopumuksista
- Arvioinnissa mukana
  - liikenneonnettomuudet
  - liikenneserikokset
  - valvontasuoritteet
  - valvonnan työaika

Vaikuttavuuden johtopäätökset I (1.1.-30.9.2015)

- **Yleinen liikenneturvallisuus:**
  - Liikenneturvallisuus parani onnettomuusmäärällä mitattuna, mutta heikkeni jos tarkastellaan kuolleiden määrää.
  - Kun automaattivalvontaa ei huomioida, valvonnan tehokkuus (suoritteet/työaika) parani 7,9 % ja tuottavuus (seuraamukset/työaika) nousi 2,7 %.
  - Valvonnan vaikuttavuus (kun tarkastellaan onnettomuusmäärää) on kohtuullisen hyvällä tasolla ottaen huomioon kasvava liikennemäärä.
  - Liikennekuolemien määrän kasvua ei kuitenkaan ole kyetty estämään.

Vaikuttavuuden johtopäätökset II

- **Raskasliikenne:**

- Liikennemäärän vähentyminen on osaltaan vaikuttanut onnettomuus-määrän laskuun.
- Valvontasuoritteiden määrä kohosi selvästi jakson loppua kohden (syyskuussa +12,4% edelliseen vuoteen)
- Tammi-elokuun tilanteessa valvonnan tehokkuus (suoritteet/työaika) oli kuitenkin alle ed. vuoden tason (-4,9%)

Vaikuttavuuden johtopäätökset III

- **Rattijuopumukset:**

- Valvonta on vähentynyt sekä työajan että valvontasuoritteiden määrällä mitattuna.
- Valvonta on kohdentunut aikaisempaa paremmin, sillä todettuja rattijuoppoja on aikaisempaa enemmän suhteessa puhalluskokeiden määrään.
- Valvonnan vaikuttavuus on parantunut onnettomuusmäärällä mitattuna mutta heikentynyt niissä kuolleiden määrällä mitattuna.

Toiminnan arviointia

- Liikennevalvonnan työaika on vähentynyt ja HTV –tavoitteesta ollaan jäämässä valtakunnallisesti noin 9 %, raskaan liikenteen osalta 8 %. (näissä tiedoissa ei ole Helsingin ja Hämeen poliisilaitoksen työaikoja)
- Liikennevalvonta on kuitenkin ollut aiempaa tehokkaampaa (suoritteita enemmän per HTV) sekä tuottavampaa (seuraamuksia enemmän per HTV).
- Tehokkuutta ja tuottavuutta on osaltaan lisännyt automaattisen liikennevalvonnan voimakas lisäys. Automaattivalvonnan tavoitetasot tullaan saavuttamaan selvästi.
- HV –onnettomuuksien ja niissä loukkaantuneiden kokonaismäärä on vähentynyt, mutta kuolleiden määrä kasvoi. Kehitys ei siis ole suoraviivaisen myönteistä.
- Valvonnan määrä (HTV) tulisi saada tavoitetasolle ja sen ennalta estävää vaikutusta tulisi parantaa paikallista analyysiä ja tietojohdoisuutta lisäämällä.

Yhteenvetoa

- Tunnuslukujen perusteella poliisintoiminnan osalta tilanne on kohtuullisen hyvä.
- Vuosi vielä kesken, liikenteen valvonnan HTV-tavoitteesen matkaa 8-9 %
- Turvapaikanhakijoiden määrän voimakas kasvu heijastuu muuhun poliisitoimintaan, myös liikenneturvallisuustyöhön.
- Syyskaudella jouduttiin karsimaan koulutusta, mikä tulee aiheuttamaan koulutuspaineita vuodelle 2016.
- Teknologian kehittäminen avainasemassa, viime aikoina saatu hyötyjä realisoitua (esim. automaattivalvonta, tarkkuusalkometrit, rekisterikilvenlukulaite, Polo-järjestelmä)

Tulevaisuuden haasteita

- Päihteet (erityisesti huumerattijuoppojen määrä kasvussa), nopeudet, turvalaitteet, tarkkaamattomuus (3 killers → fatal 4)
- Ajoterveysasiat
- Ikääntyvät kuljettajat
- Arvojen koventuminen, "Minä ensin" -asenne
- Uudet kulkuvälineet 1.1.2015 alkaen

Poliisin toiminnan sopeuttamissuunnitelma

- Poliisin määrärahakehys tulee laskemaan vuoden 2015 734,2 miljoonasta 678,5 miljoonaan vuoteen 2019 mennessä.
- Vähennyksestä noin 18–19 miljoonaa vuosittain selittyy Suojelupoliisille irrotettavalla rahoituksella.
- Alustavien arvioiden mukaan poliisimiesten vähennystarve vuoteen 2019 mennessä on 880 poliisimiestä eli 12 % vuoden 2015 tasosta (n. 7400)

Kiitos

Poliisitarkastaja Pasi Kemppainen